Abja ja Halliste valla ning Mõisaküla linna infoleht

Lõuna - Mulgimaa

Nr 4 (158)
Aprill 2008
Hind 4 krooni

● **Vallaametnik Tiiu Helimets (vasakul) Õisust ja kooliõpetaja Anneli Merila Hallistest olid kevadistel koristustalgutel Halliste kalmistul ametis okste vedamisel.** MAIRE SALA foto

MUINSUSKAITSEKUU ALGAS HALLISTES

Muinsuskaitsekuu Viljandimaal algas korrastustalgutega Halliste kalmistul, mille rajamisest täitub tänavu 235 aastat.

Üle kolmekümne inimese käis 12. ja 13. aprillil Halliste kalmistut korrastamas. Oli Halliste, Karksi, Õisu ja Penuja, ELKS A. Kitzbergi nimelise osakonna ja Abja MTÜ Kodukuru rahvast. Kalmistuvaht Jaak Sala oskas grupid hästi tööle juhatada ja üheskoos möödusid tunnid kiiresti. Lõpuks maitsti talgusuppi. Suur tänu kõigile tulijatele!

Alates möödunud aasta novembrikuust on tänu põhjalikule renoveerimisele Halliste kalmistu üldpilt tunduvalt muutunud. Mullavallide varjust on nähtavaks saanud 608 meetrit lõuna- ja läänepoolset piirdemüüritist, korrastatud äraunustatud vana kalmistuosa ja Stackelbergide kabeli ümbrus. Masinate kasutamise rahastas Halliste vald.

Põlispuude alumised, maani ulatuvad oksad on maha saetud, et kalmistule läbipaistvust luua ning kaheksa hektari suurusele kalmistule on paigaldatud spetsiaalsed kogumiskohad küünlatopsikute, klaasi ja kile äraviskamiseks. **Looduslik praht tuleb siiski ise oma platsidelt kirikupoolsele väljakule viia.** Praegu on kabeli juures viis kerget käru, millega on lihtne prahti ära viia. Tööriistad aga on vaja panna samasse kohta tagasi, kust need võeti.

Olen mõelnud, millisest kodust on pärit need inimesed, kes oma olmeprahti aeg-ajalt kalmistule toovad. Luban, et järgmise „avastuse“ järel avalikustan ajalehes toojate nimed. Kaua võib?

Mõne süda ei valuta ka siis, kui oma kokkuriisutud praht jäetakse prügipange, prahikott vedelema või riisutakse lihtsalt kõrvale, eest ära. Peaasi, et oma plats oleks puhas. Aga Halliste kalmistul on nähtavate tähiste järgi registreeritud üle seitsme tuhande hauakoha ja nende platside korrashoid ning prahi äraviimine ei ole siiski kalmistuvahi töö.

Palun teid, tehke oma kalmistulkäik meeldivaks, austagem ja hinnakem neid püüdlusi, mida teie eest tehakse kalmistukultuuri väärtustamiseks kohapeal. Platsi kujundamisel võiks aru pidada kalmistu hooldajaga, sest peame arvestama kalmistule esitatavate nõuetega.

Omaette väärtus Halliste kalmistul on vana kalmistusisene kivimüüritis, millele siiamaani osatakse prahti peale loopida. Kiviaia väljakaevamine aga on üksnes käsitsitöö, sest mehhanismidega sinna ligi ei pääse. Ootame veel sel kevadel abilisi, kes võiksid labida- ja kärutööd teha. Nii saame väärikale surnuaiale ilmet luua ja 24. juunil rahuliku südamega tähistada Halliste kalmistu 235. aastapäeva. Kalmistupühal avatakse infostend, mille ettevalmistused on praegu käsil ja lootust on ka Stackelbergide kabelile uus katus peale saada.

Töölepakkujad, võtke ühendust kalmistuvahiga (telefon 5079 034)!

Maire Sala,
kalmistuhooldaja

TEEME EESTIMAA MAIKUUS ÜHESKOOS PUHTAKS!

Teeme ära!

See, millisel maal elame, on rahvana meie endi kätes ja endi teha. Oleme võtnud eesmärgiks Eesti illegaalsetest prügihunnikutest puhtaks teha ja kutsume Sind kaasa.

Valem on lihtne: • 10 000 tonni Eestimaad reostavat prügi • 40 000 inimest, kes tahavad elada puhtamas Eestis • üks koristuspäev – **3. mai 2008** algusega **kell 10**.

Alates eelmise aasta novembrist oleme koos sadade vabatahtlikega kaardistanud Eestimaa laantesse, teepervedele ja asulatesse puistatud prügi. Eestimaa prügist nägu näed aadressil: www.teeme2008.ee.

Kokku on Eestis laiali ligi 10 000 tonni illegaalset prügi. Üksi ei jõua seda keegi koristada, kuid koos on see lihtne! Haara kaasa sõbrad, pere või töökaaslased ning veeda üks tore ja kasulik päev vabas õhus.

Kuidas 3. mai koristuspäevale registreeruda?

• Haara kaasa oma sõbrad, tuttavad, töökaaslased ja pere ning moodustage oma 3–15-liikmeline koristustiim.

• Leppige omavahel kokku tiimiliider ja tema asendaja, kes on kontaktisik “Teeme ära!” korraldustoimkonna ja oma tiimiliikmete vahel, ning omab toimivat mobiilinumbrit ja e-maili aadressi.

• Tiimiliider saab seejärel tulla meie kodulehele www.teeme2008.ee ning kõik asjaosalised 3. mai koristuspäevale ära registreerida.

• Edasised detailsemad juhised koristuspäeva kohta saabuvad tiimiliidri meiliaadressile enne 3. maid.

Teeme Eestimaa üheskoos puhtaks!

Kampaania “Teeme ära!“ kontaktisikud on

ABJA VALLAS – Raul Song, tel 5246 160;

HALLISTE VALLAS – Tiiu Helimets, tel 5691 4191;

MÕISAKÜLA LINNAS – Ervin Tamberg, tel 5805 2900.

KODUKANDIS

Talgulised puhastasid endise Pussi kooli parki

Hulk talgulisi tegi vihma trotsides ära suure tänuväärse töö kunagise Pussi kooli pargi korrastamisel.

Ojapera Külaseltsi eestvedamisel korraldatud heakorratalgutel aprillikuu teisel pühapäeval osales paarkümmend inimest Sarjast, Mõisakülast ja mujalt, kellest paljud on omaaegse Pussi kooli õpilased. Oli tuldud lausa peredega.

Sarja-Tõlla maantee ääres omaaegses looduskaitse all olnud koolipargis, kus igal puul oli juures silt ja läbi mille viis koolimaja ette kaks umbrohust piinlikult puhastatud teed, undasid mootorsaed ja võsatrimmer. Hoolsad kätepaarid tassisid oksi suurtesse lõketesse. Ei lugenud, et kohati töötati pahkluuni vees. Vihmgi, mis hommikul talgud nurjata ähvardas, lakkas paari töötunni järel hoopis. Pärast tööd kostitasid külaseltsi naised töötegijaid mustikasupi, pärnaõietee ja koogiga.

Talgute üks initsiaatoreid Ilme Loit Mõisakülast ütles, et Ojapera külaselts peaks maikuus saama kätte tellitud kooli pildiga mälestusplaadi, mis paigutatakse kivile 1993. aastal tulekahjus hävinud koolimaja asukohas. Abja muuseumis on tallel kroonikana alates 1931. aastast hulk huvitavat materjali 1856–1962. aastani tegutsenud Pussi (Peraküla, Ruukle) kooli ajaloo kohta. Selle põhjal peaks külaseltsi koostatud projekti toel tuleval aastal kaante vahele saama raamat kooli ajaloost, mida kirjutab abjalane Asta Laansoo.

Meelis Sõerd

● **Vihmast hoolimata tegi hulk talgulisi kunagise Pussi kooli võsastunud pargis ära tänuväärse töö.** MEELIS SÕERDI foto

● **Tammsaarele pühendatud kirjanduslikku hommikut Mõisaküla kultuurimajas ilmestas kirjandusklassiku teoste ja temaga seotud fotokoopiate väljapanek.** MEELIS SÕERDI foto

Kirjandushommikul meenutati Tammsaaret

Võimatu on olla noor
ja vanadega mitte riielda.
(A. H. Tammsaare)

Mõisaküla kultuurimajas kooli ja raamatukogu ühisettevõtmisena toimunud õpilaste kirjandushommikul meenutati kirjanik Anton Hansen Tammsaaret, kelle sünnist möödus 30. jaanuaril 130 aastat.

Tulevase kirjaniku lapsepõlvest ja noorusaastatest ning samuti Tammsaare loomingu tähtsusest kõneles põgusalt õpetaja Luule-Eha Sults. Õpilased lugesid teelauas istunud kaaslastele ette valitud katkendeid kirjandusklassiku loomingust.

Raamatukogu juhataja kohusetäitja Evi Oissar tutvustas enda koostatud raamatuväljapaneku abil Tammsaare trükist ilmunud teoseid. Pärast õpetajatega teelauas keskustelu käigus loeti ette ja mõtiskleti kirjaniku üldistatud tähelepanekute üle elust ja inimestest.

Meelis Sõerd

● **Abja vallas elavate represseeritute kümnendal austamisõhtul tervitas küüditatuid ja Tšernobõli veterane vallavolikogu esimees Taevo Viitas (vasakul).** MEELIS SÕERDI foto

Austati represseerituid

Juba kümnendat aastat olid Abja vallas elavad represseeritud palutud 1949. aasta märtsiküüditamise aastapäeva paiku osalema neile korraldatud peoõhtul Abja kultuurimajas.

"Olen küll noor mees, aga ma olen olnud Vorkutas sõjaväes. Kujutan ette, kui sinna märtsikuus lapsi ja vanureid toodi, mida see neile tähendas," ütles represseerituid tervitades Abja Vallavolikogu esimees Taevo Viitas. Enamus lauasistujaist olidki eakad küüditamise üle elanud, esindatud olid ka 1986. aastal Tšernobõli tuumakatastroofi likvideerimisel osalenud mehed. Igale represseeritule annetas volikogu esimees valla poolt Eesti Vabariigi tänavuse juubeliaasta märgi.

Traditsiooniliselt toimus represseeritute austamisüritus koos Abja eakate klubi *Meelespea* märtsikuise peoõhtuga, mille liikmete hulka kuulub ka represseerituid. Esinesid *Meelespea* oma tantsumemmed ning naisansambel *Viisivakk*. Tantsumuusika eest kandis hoolt ansambel *Lucille*.

Abja valla sotsiaaltöötaja Mari Saarela andmetel elab vallas käesoleval ajal 40 küüditatut ja 16 Tšernobõli veterani. Need arvud ei pruugi olla lõplikud, kuna võib olla represseerituid, kes pole end sotsiaaltöötaja juures veel registreerinud. Mari Saarela soovitabki neil represseeritutel, kes end tema juures veel registreerinud pole, seda aegsasti teha. Sel juhul on neil võimalik kirjutada kohe või järgnevalt Pensioniametis avaldus, saamaks käesoleval aastal represseeritutele ette nähtud 1000-kroonist riiklikku toetust tervise parandamiseks.

Meelis Sõerd

Vaegnägijale kingiti lugemisaparatuur

Tänu Kolga-Jaani *Lions*klubile, annetusi teinud Viljandimaa inimestele ja Abja vallale sai vaegnägijast Abja nooruk Tarvo Roosma hiljuti kingituseks talle lugemiseks hädavajalikud lugemisteleviisori ja monitori.

Abja valla noorsootöötaja Maie Bratka sõnul pöördus tema poole LC Kolga-Jaani esindaja, küsides, kas vallas on nägemispuudega inimest, kes vajaks kvaliteetset hinnalist aparatuuri lugemise hõlbustamiseks. Saanud teada, et Abjas elab just sellist abi vajav poiss Tarvo Roosma, tõidki LC Kolga-Jaani liikmed Margus Tomp ja Peeter Siilaberg uhiuued aparaadid Apja ja andsid koos valla noorsootöötajaga need Tarvole ja tema emale kodus üle.

Lugemisteleviisori *Miralite*, mis suurendab teksti kuni 35 korda, maksis 22 000 krooni ja selle juurde kuuluv monitor 5000 krooni. Põhilise osa nende maksumusest tasus dotatsioonina riik, ent kümnendiku kattis omafinantseeringuna LC Kolga-Jaani, seda tänu ka heatahtlike viljandimaalaste annetustele.

Siinkohal olgu edasi antud Eve ja Tarmo Roosma südamlik tänu kõigile inimestele ja asutustele, kes neile suure heateo osutamisega seotud on.

Meelis Sõerd

● **Lugemisteleviisori ja monitori saanud tänuliku Tarvo Roosma (paremal) rõõmu jagas ka kingituse tooja, LC Kolga-Jaani liige Margus Tomp.** PEETER SIILABERGI foto

Osaleti maastikumängus "Keeristorm 41"

Abja Gümnaasiumi eestvõttel toimus 28. märtsil 41. korda maastikumäng "Keeristorm", milles lisaks Abja kooliperele osalesid Halliste Põhikooli VII ja VIII, Nuia Gümnaasiumi X ja sõpruskooli Rõngu Keskkooli VIII klass.

Iga klassi võistkonnal oli matkal kaasas omatehtud lipp. Lisapunkte andis oma tunnuslause või lauluviisi julge esitus. Kontrollpunktides näidati oma teadmisi nii ristsõnu lahendades kui ka matemaatilist taipu vajavates ülesannetes, joosti aja peale politseivormis, lasti püssist ja tehti kartograafilisi mõõtmisi. Kõige selle juures nauditi kena ilma ja veedeti tervistav päev kodukandi looduses. 6-kilomeetrise matka kestel pakuti võistlejaile pirukaid ja teed, pärast matka maitsvat suppi.

Meeldejääva võistluse võitjateks tulid vanuseastmeti Abja Gümnaasiumi III, VII a ja XII a klass.

Helen Meidla

ABJAS ARUTLETI TAAS ÜHINEMISTEEMAL

Abja kultuurimajas toimus 8. aprillil juba teine piirkonna omavalitsusüksuste ühinemisteemaline arutelu sel aastal.

ERINEVALT JAANUARIKUISEST laiapõhjalisest ühinemiskoosolekust, kus Mulgimaa omavalitsusjuhtidele esinesid asjatundjad Tallinnast, Viljandist jm, osalesid seekordsel arutelul vaid Abja valla omavalitsustegelased: volikogu ja vallavalitsuse liikmed, ametnikud ja allasutuste töötajad. Arutusel oli Abja valla võimalik ühinemine Halliste valla ja Mõisaküla linnaga enne 2009. aasta oktoobris toimuvaid järgmisi kohalikke valimisi. Otsuse teha Halliste vallale ja Mõisaküla linnale ettepanek ühinemiseks langetas Abja Vallavolikogu 20. märtsil 2008.

Seekordsel ühinemiskoosolekul lepiti kokku Abja valla ühinemiskomisjoni moodustamises, tutvuti ühinemise seadusandliku menetlusega ja vaeti sõltumatute nõustajate Karl Õmbluse ja Helen Käisi ohjamisel üksikasjalikult ühinemisest loodetavat kasu ja sellega kaasneda võivaid hirme.

JUBA APRILLIKUUS MOODUSTATAVA ühinemiskomisjoni liikmete hulka hakkavad kuuluma vallavolikogu kõigi komisjonide esindajad, volikogu ja vallavalitsuse liikmed, vallaametnike esindaja jt. Komisjoni tööd hakkavad juhtima vallavanem ja volikogu esimees. Juhul kui Halliste ja Mõisaküla volikogud otsustavad ühinemisprotsessis osaleda, palgatakse tõenäoliselt ametisse ühinemist koordineeriv asjatundja väljastpoolt kolme omavalitsust.

Karl Õmblus selgitas, et seaduse kohaselt tuleb kõigis kolmes omavalitsusüksuses teha küsitlus. Küsitluse tulemus on volikogudele soovitusliku, mitte kohustusliku jõuga. Kui volikogud otsustavad ühineda, on selleks aega sisuliselt üks aasta. Ühinemisdokumentide pakett tuleb esitada maavanemale kuus kuud enne järgmisi kohalikke valimisi, mis toimuvad 2009. aasta oktoobris. Eesti Vabariigi valitsus peab ühinemisotsuse tegema ja avaldama vähemalt 90 päeva enne valimisi.

Abjalastel oli arutelul lisaks ühinemiskogemustele mujalt Eestis võimalik teha järeldusi ka kümme aastat tagasi toimunud Abja valla ja Abja-Paluoja linna ühinemisest. Hinnates vaba mõttevahetuse käigus ühinemisest saadavat kasu ja võimalikke sellega kaasnevaid hirme, sai esimesi teistest kolm korda rohkem.

ÜHINEMISE PLUSSIDENA jäid kõlama • võimalus teha otstarbekamaid investeeringuid • vältida omavalitsustevahelisi arveldusi • hoida kokku halduskulusid • lihtsustada asjaajamist • kontsentreerida spetsialiste • europrojektide esitamise suutlikkuse kasv ja positsiooni tugevnemine läbirääkimistel riigi ning teiste omavalitsustega, tänu suuremale elanike arvule • loogilise asendiga tugeva ja konkurentsivõimelise keskuse teke • Mulgi identiteedi tugevnemine • omavahelise konkurentsi kadumine • kommunaalteenuste operatiivsem pakkumine • koolide haldussuutlikkuse paranemine • kultuuri-, spordi- ja huvitegevuse võimaluste avardumine.

Ühinemisega kaasnevate ohtudena kardeti, et • investeeringud jäävad eelkõige keskusesse • teenused jäävad nende tarbijaist kaugele ja teenusepakkujad võõrandavad neist • munitsipaalasutused ja väikekoolid hakkavad kaduma.

Vastuvaidlejad väitsid muuhulgas näiteks, et õpilasi ja koole jääb vähemaks ka siis, kui ei ühineta. Samuti, et kui tuhande elanikuga omavalitsusüksuses jääb iga aasta mõnikümmend inimest vähemaks, siis kümmekonna aasta pärast ootab seda kui haldussuutmatut paratamatu sundühendamine.

Abja Vallavolikogu esimees Taevo Viitas avaldas arutelu lõpuks lootust, et järgmise kevadeni tuleb töine aasta. Selleks soovis ta abjalastele jõudu, et nii moodustatava ühinemiskomisjoni koosseisus kui ka eraviisilises suhtlemises tuttavatega Hallistest ja Mõisakülast nendega aktiivselt ühinemisteemal arutleda.

Meelis Sõerd

OMAVALITSUSKROONIKAT

ABJA VALLAVOLIKOGU

• **(20. III)** kehtestas korra Abja vallas maanteehoiuväliste tööde käigus kohaliku maantee või tee kaitsevööndi kahjustajalt või risustajalt võimalike teehoiukulude katteks hüvitise nõudmiseks. Töö tegija on vallalt kohustatud taotlema vastava loa ning tasuma tagatishüvitisena 10 000 krooni. Sellest summast kaetakse vajadusel valla poolt või tellituna tehtava kohaliku maantee või teemaa korrastustööde kulud (kui töö tegija tähtajaks neid ise pole teinud);

• kehtestas tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2008 lapsehoiuteenuse osutamise ja maksmise korra Abja vallas;

• **tegi ettepaneku Mõisaküla Linnavolikogule ja Halliste Vallavolikogule Abja ja Halliste valla ning Mõisaküla linna ühinemiseks, et moodustada ühine omavalitsusüksus;**

• tegi muudatuse valla valimiskomisjoni koosseisus, määrates komisjoni esimeheks vallasekretär Tiiu-Reet Saare ja arvates komisjonist välja selle senise esimehe Milja Jansoni;

ABJA VALLAVALITSUS

• **(10. III)** määras teenindusmaa kokku 13-le Abja vallas asuvale elamule;

• andis välja kolm raieluba Abja-Paluoja linnas: Olavi Kestile Viljandi tee 7/9 krundil kahe vahtra, Mihkel Pinselile Kangru tn 15/17 kase ja paju ning Asta Laansoole Pärnu mnt 69 kasepuu raiumiseks kooskõlastatult Abja Elamu OÜ-ga;

• võttis peremehetu varana arvele Penuja külas asuvad laudahooned, mille viimane teadaolev omanik oli Abja sovhoos, ja Abja-Vanamõisa külas asuva Kissa häärberi (omanik teadmata);

• maksis toetust märtsikuu eest lastele ja peredele (5 taotlejat) kokku 3800 krooni, ühele puudega inimesele 400 krooni ning raske ja sügava puudega inimestele (18 taotlejat) kokku 8048 krooni.

• võttis vallavanema 9. aprilli käskkirja alusel Penuja kalmistuvahina tööle Ellen Sariku.

HALLISTE VALLAVOLIKOGU

• **(31. III)** kuulas ära Karksi konstaablijaoskonna juhtivkonstaabli Taimo Tugi ülevaate jaoskonna eelmise aasta töötulemuste kohta;

• andis Halliste Vallavalitsusele nõusoleku Halliste Põhikooli võimla ehituseks riigihanke korraldada.

HALLISTE VALLAVALITSUS

• **(10. III)** kinnitas maikuu hooldajatoetuse saajate nimekirja summas 4400 krooni;

• väljastas ehitusloa Halliste alevikus aadressil Viljandi mnt 4 OÜ-le *Raja Holding* eakate kodu A- ja B-hoonete rekonstrueerimiseks;

• maksis maakonna jõutõstmise meistrivõistlustel edukalt esinenud sportlastele preemiat järgmiselt: Vello Aus (juhendaja), Arvo Kaljapulk, Neemo Kull, Kristine Volens ja Aigar Jürise – á 500 krooni, Lembitu Lükk, Toomas Tasang, Rivo Taim ja Oliver Ojaste – á 200 krooni;

• kehtestas Halliste raamatukogus avaliku internetipunkti kasutamise eeskirja ning tasuliste teenuste hinnakirja järgmiselt: 1) must-valgete koopiate A-4 formaadis paljundamine ühele lk-le 1 kroon ja 2 lk-le 2 krooni, 2) must-valge väljatrükk A-4 formaadis – 1 lk 1 kroon, 3) korduva elektroonilise lugejapileti väljastamine 15 krooni (õpilastele ja pensionäridele 5 krooni);

• kinnitas õpilaskoha tegevuskulu arvestuslikuks maksumuseks ühe õpilase kohta 2008. aastal Halliste Põhikoolis 1830 krooni kuus ja kosksilla Algkoolis 3490 krooni kuus.

Kinnitas koolieelsete lasteasutuste majanduskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulu arvestuslikuks maksumuseks ühe lapse kohta 2008. aastal Õisu lasteaias 5160 krooni ja Halliste lasteaias *Pääsuke* 3860 krooni kuus;

• tunnistas pakkumisel Halliste veetöötlusseadmetele ja hoone renoveerimis-ehitustöödele edukaks pakkumise, mille tegi Veetehnoloogia OÜ koos AS-iga Iivakivi, kogusummas 319 839 krooni;

• eraldas eelarvevahenditest taotluste alusel raha järgmiselt: puudega lapse tugiteenuse katteks igakuiselt 740 krooni, taotlejale kommunaalkulude katteks 1000 krooni, Õisu rahvaseltsile tegevustoetuseks 500 krooni, projekti "Jõulurõõm eakatele" tegevustoetuseks 1698,50 krooni, osalemiseks Õisu elamu nr 4 soojasõlme ehitamisel 1999 krooni;

• **(7. IV)** otsustas kuulutada välja läbirääkimistega hinnapakkumise Halliste Põhikooli võimla ehitamiseks;

• kinnitas aprillikuu hooldajatoetuse saajate nimekirja summas 4000 krooni ja toimetulekutoetuse taotlejate nimekirja summas 7571 krooni ning maksis täiendavat toimetulekutoetust summas 3990 krooni;

• tasus SA Abja Haiglale 7 vallaelaniku hoolduse eest summas 22 049 krooni;

• tunnistas pakkumisel Halliste valla teede remontimiseks edukaks *Kintek Tehnika* OÜ kogusummas 593 980 krooni;

• suurendas valla 2008. eelarve tulusid 10 710 krooni võrra ja eraldas eelarve reservfondist kultuurile 3500 krooni;

• Halliste vallavanema käskkirjaga on võetud valla majandusnõuniku ametikohale tööle Kadri Reimann alates 7. aprillist 2008 3-kuulise katseajaga nõuniku 2/3 palgamäära ulatuses.

MÕISAKÜLA LINNAVOLIKOGU

• **(10. III)** lubas linnapea Ervin Tambergi puhkusele alates 17. märtsist kuni 10. aprillini;

• tegi muudatusi Mõisaküla Kooli pedagoogide töötasustamise alustes ja palgamäärades;

• kehtestas Mõisaküla linna eelarvest 2008. aastal makstavate sotsiaaltoetuste määrad järgmiselt: 1) vanurite (80-, 85-, 90-aastased ja vanemad) sünnipäevatoetus – 200 krooni, 2) ranitsatoetus (I klassi õppima asuva lapse vanematele koolikuludeks) – 1000 krooni, 3) põhikooli lõpetaja toetus – 1000 krooni, 4) keskkooli (gümnaasiumi) lõpetaja toetus (1200 krooni), 5) puudega lapse sõidukulude toetus – 200 krooni nädalas, 6) koolitoetus (esmast kutset omandavatele noortele ühekordselt) – 1500 krooni, 7) jõulutoetus lastega peredele – 100 krooni lapse kohta;

• võttis vastu Mõisaküla linna 2008. aasta eelarve nii tulude kui kulude osas kogumahuga 20 683 971 krooni;

• **(27. III)** otsustas taotleda Mõisaküla linna omandisse järgmised munitsipaalomandis olevate ehitiste alused ja nende teenindamiseks vajalikud maad: Kivi tn 12 b (700 m²), Viljandi tn 36 (4327 m²) ja Posti tn 6 (3094 m²);

• andis otsustuskorras FIE perearst Ürjo Mälksoole tervishoiuteenuste osutamiseks tasuta kasutada Mõisaküla linnas Pärnu tn 29 asuvad ruumid üldpinnaga 179,1 m² ning vajaliku põhi- ja käibevara, kuni tema perearstina tegutsemise seadusliku lõppemiseni.

MÕISAKÜLA LINNAVALITSUS

• **(13. III)** tegi muudatusi Mõisaküla linna hallatavate asutuste personali koosseisus ja palgamäärades;

• eraldas linna 2008. aasta eelarvelistest vahenditest tegevustoetust 17 500 krooni *Annor Group* OÜ-le linnasauna majanduskulude katteks;

• piiras ajutiselt alates 17. märtsist kuni teede tahenemiseni Mõisaküla linnas Karjamaa, Kiikre, Koidu ja Soo tänaval üle 8 tonnise registrimassiga sõidukite ja autorongide liiklemise;

• määras ajutiselt äraoleva Mõisaküla kultuurimaja juhataja Ene Purju asendajaks alates 17. märtsist 2008 kuni tema töölenaasmiseni Maarika Kori;

• **(25. III)** kehtestas pere tugiisiku teenuse tunnihinnaks 45 krooni, millele lisanduvad sotsiaalmaks 33 % ja töötuskindlustusmaks 0,3 %;

• eraldas reservfondist 1000 krooni spordiseltsile *Ülo* Eesti noorte meistrivõistlustel edukalt esinenud noorte tunnustamiseks;

• sõlmis käsunduslepingu abipolitseinik Vitali Vahtramäega tema kaasamiseks politsei tegevusse kuni 31. detsembrini 2008;

• määras ja maksis välja märtsikuu toimetulekutoetused 6 taotlejale kokku 9301 krooni ja täiendavat sotsiaaltoetust toimetulekutoetuse vahenditest 3 taotlejale kütte- ja lasteaia kulutusteks kokku 6500 krooni.

● **Kohtumisel Kamara rahvaga osalenud Abja vallavanem Peeter Rahnel (seisab) otsis muuhulgas koos külanoortega lahendusi nende probleemidele.** MEELIS SÕERDI foto

Vallajuhid kohtusid külarahvaga

Kamara noortetoas toimunud kohtumisel Abja vallajuhtidega osales paarkümmend eri vanuses külaelanikku, leidmaks lahendusi külaelu probleemidele.

Külarahva muresid ära kuulamas ja neile lahendusi otsimas olid koos Abja vallavolikogu sotsiaalkomisjoni liikmete ja sotsiaaltöötajatega volikogu esimees Taevo Viitas ja vallavanem Peeter Rahnel.

Vallavanem Peeter Rahnel lubas kamaralastele, et tänavuse teehoolde käigus täidetakse teeauke ka Kamaral. Samuti on vallal kavas laiendada Kamaral haljasalade arvel kortermajade esiseid parklaid, sest elanikel pole oma arvukaid sõidukeid muidu enam võimalik mõistlikult parkida. Selleks loodetakse saada vajalikud nõusolekud vastavate erastatud maade omanikelt.

Külaelanikud väljendasid rahulolu vabariigi aastapäeva eel korda tehtud tänavavalgustuse üle. Et küla veelgi rõõmsam välja näeks, tahab vald senisest enam eraldada tänavu raha Kamara pargi heakorrastamiseks, oodates ka külarahvast talgukorras heakorratöödel kaasa lööma. Sel aastal lammutatakse pargis asuv tondilossiks muutunud endine sovhoosikontori hoone, milleks on antud luba Stepan Navotnõile.

Küla haljasaladel muru niitmine usaldatakse taas ettevõtja Martin Krapi hooleks. Seda on kavas teha mullusest ulatuslikumalt. Tööl hakkab silma peal hoidma Abja Elamu OÜ heakorraspetsialist Raul Song. Riiklike rahade toel jätkub külas vohava sosnovski karuputke tõrje, millega möödunud aastal tegelesid tublilt Jaanus Ermits ja Marje Kaaremaa.

Ettevõtluse soodustamiseks parandatakse valla kulul Abja Farmid OÜ tootmiskompleksi juurde viivat teed ja raiutakse kompleksi ümbrusest võsa. Töösse on kavas kaasata selgi suvel vallas tegutsev õpilaste töömalev.

Tänavu saab Kamaral taas teoks eelmisel aastal ära jäänud jaanituli. Lisaks on vald valmis tagama transpordi, kui küla eakatel on soovi osaleda Abja kultuurimajas klubi *Meelespea* peoõhtutel või muudel kaugematel ettevõtmistel, samuti kui külanoored tahavad minna näiteks Viljandisse *bowling*ut mängima. Vallavanem selgitas, et selleks peab huvilisi olema küllaldane hulk ja soovist tuleb aegsasti teada anda – näiteks Kamara raamatukogu uue juhataja Eve Raska kaudu.

Kohtumisõhtu noortetoas toimus kohvi- ja teelauas. Silma rõõmustas Kamara küla elaniku Irina Lappo raamitud värvifotode väljapanek.

Meelis Sõerd

RAHVATARE SAAB AKNAD JA SELTS RAHVARIIDED

Mis on uudist Rimmu kandi seltsitegevuses, Rimmu külaseltsi *Rimmo* ja Uue-Kariste – Rimmu Naisseltsi üks eestvedajaid LEILI TŠERNÕŠOVA?

"Rimmu külaselts *Rimmo* sai hiljuti PRIAlt külaarendamise meetme kaudu projekti "Mulk taht lämmen taren uvven kuvven tantsu lüvvä" toetusena kokku 289 411 krooni. Sellest 48 762 krooni eest tahame ülemöödunud aastal valminud Rimmu rahvatarele panna ette aknad ja 240 649 krooni eest laseme valmistada külaseltsi liikmetele mulgi rahvariided – 4 komplekti meestele ja 16 komplekti naistele. Projekti kirjutas külaseltsi esimees Sigrid Ruben ja omafinantseeringu katab Halliste vald.

Rahvatantsurühma me nüüd just ei moodusta, aga ühtseid ilusaid rahvariideid hakkame kandma nii küla- kui ka kaugemal toimuvatel pidudel.

● **Tänavu saab Rimmu rahvatare (pildil) külaseltsi projekti toel aknad ette.** MEELIS SÕERDI foto

KÜSIMUS JA VASTUS

15. aprilliks esitasime kohaliku omaalgatuse koostööprogrammile koos Anneli Pälsinguga kirjutatud projekti summas üle 38 000 krooni. Selle raha eest tahab külaselts rajada Saksakülas Kalme talu lähistel Kõpu jõe ääres asuva supluskoha juurde vallale kuuluvale maale kruusakattega ja puupiiretega parkla. Kuna maapind on seal soisevõitu, ehitavad külaseltsi inimesed ka parklast otse ujumiskohani viiva laudtee. Ka selle projekti omafinantseeringu tasub Halliste vald.

Naisseltsi eestvõttel käis paarkümmend piirkonna last lumeta vastlapäeval Viljandis *bowling*ut mängimas ja ees ootab sõit kas Tartusse või Pärnusse *spa*sse.

Veel jürikuul on naistel plaan minna koolituspäeva "Maru magus" raames Viljandisse meisterkondiiter Urmas Jalaka juurde, kus õpitakse terve päev karamellist tordikaunistuste jmt tegemist.

Teine koolituspäev tuleb maikuus Tartus. Seal õpitakse asjatundjate käe all, kuidas vanadest nahkesemetest uusi ja ilusaid valmistada. Mõlemalt koolituselt saavad osalejad ka tunnistuse."

Usutlenud **Meelis Sõerd**

Pangabuss sõidab Mõisaküllа

Hansapanga buss sõidab Mõisaküllа üle kahe nädala neljapäeviti kella 11.45–12.30 linnavalitsuse juures järgmistel kuupäevadel: 1., 15. ja 29. mail, 12. ja 26. juunil, 10. ja 24. juulil, 7. ja 21. augustil, 4. ja 18. septembril, 2., 16. ja 30. oktoobril, 13. ja 27. novembril ning 11. detsembril.

Bussis saab teha kõiki enam levinud pangatehinguid: seal on automaat sularaha sissemaksmiseks ja väljavõtmiseks, samuti internetiühendusega arvuti tehingute tegemiseks.

Teller sõlmib kohapeal pangateenuste lepinguid (näiteks konto avamine, pangakaartide taotlemine, interneti-panga lepingud, väikelaenu taotlemine) ning annab nõu teenuste kasutamise kohta.

Sularaha saab bussis välja võtta ainult automaatide abil, kõigi teenuste puhul kehtib Hansapanga tavahinnakiri.

KODUKANDIS

Kontserdiga toetati kirikut

Üle poolesaja inimese osales EELK Mõisaküla kiriku taastamise toetuseks korraldatud teisel heategevuslikul kontserdil Mõisaküla kultuurimajas, kus peaesinejaks oli andekas noor laulumees Raimondo Laikre.

EELK Mõisaküla koguduse ja Mõisaküla kultuurimaja koostöös anti 30. märtsil teine kontsert, millest laekunud tulu annetati 1983. aastal tulekahjus hävinud Mõisaküla luterliku kiriku taastamiseks. Kontsertide sarja ühe eestvedaja, koguduse juhatuse liikme Niina Jegorova andmetel osteti seekord kokku üle poolesaja 50 krooni maksnud pileti.

Kontserdi esimese poole sisustasid meeleolukalt kultuurimaja taidlejad. Musitseeris perekond Hakkaja instrumentaaltrio: isa Iivo ja poeg Andrus saksofonidel, saatjaks klaveril ema Laila. Laulsid naistriod *Mõisaprouad* ja *Mõisapreilid*. Poeet Arved Pauli mõtteluulet esitas vahelduseks ilmekalt Mõisaküla Kooli direktor Maire Raieste.

Kontserdi tähtesinejaks oli Viljandist pärit Tallinnas elav noor laulja Raimondo Laikre, keda klahvpillil ja kitarril saatis tema onu Tõnu Laikre. Nemadki esinesid tasuta. Lisaks tegi Raimondo Laikre kiriku taastamise heaks 1000-kroonise annetuse.

Koguduse juhatuse esimees Kunnar Keres ning kultuurimaja juhataja kohusetäitja Maarika Kori tänasid kõiki esinejaid pärast lilledega ja palusid neid kohvilauda.

Meelis Sõerd

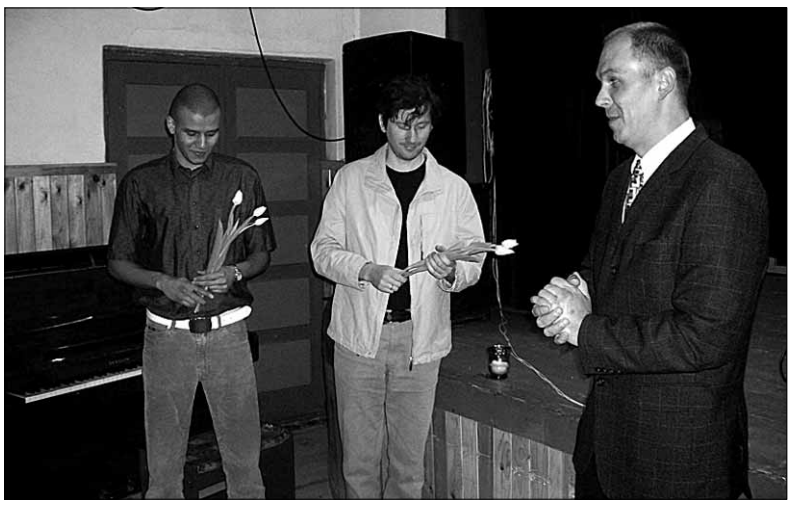

● **Heategevuskontserdi peaesinejaid Raimondo (vasakult) ja Tõnu Laikret tänas pärast esinemist esmalt EELK Mõisaküla koguduse juhatuse esimees Kunnar Keres.** MEELIS SÕERDI foto

● **Halliste rahvatantsurühm festivalil Tallinnas.** ERAKOGU foto

Koolisõnumeid Hallistest

Halliste Põhikooli õpilased saavutasid I–V klassi õpilaste teatevõistluses "Tähelepanu, start!" põhikoolide arvestuses 3. koha. Võistkonnas oli 24 õpilast, juhendasid õpetajad Inga Tiirats, Vilja Vister ja Milvi Kull. Võisteldi 26. märtsil Viljandi spordihoones.

Õpilased Kaire Kuuse, Liisi Vister ja Ingmar Mürksepp said III klassi õpioskuste olümpiaadil 2. aprillil Viljandi Valuoja Põhikoolis 23 osalenud kooli hulgas 6. koha. Lapsed lahendasid tunni aja jooksul 13 ülesannet. Kasutada tuli nii võõrsõnastikku kui "Maailma atlast".

Halliste Põhikooli IV klassi folkloorirühm õpetaja Milvi Kulli juhendamisel osales koos Viljandi Maagümnaasiumi IV klassi rühma ja Noorte Huvikeskuse segarühmaga "RU-LE-ME" Maie Tammemäe juhendamisel III koolinoorte üleeestilisel rahvatantsufestivalil 5.-6. aprillini Tallinnas. Kirevas festivalikavas tuli igal rühmal esitada eelnevalt kodus valmismõeldud ja esinemisküpseks treenitud rühma isiklik tants See oli põnev ja ootusrikas esinemine. Töötubades oldi silmitsi oma eakaaslastega sportmängudes, aeroobikas jm.

Milvi Kull

Algab piiriülene koostöö Ruhja regiooniga

Eesti-Läti piiriülese koostöö programmi raames kavandavad Mõisaküla linn ja Halliste vald koostööd Ruhja piirkonnaga. Euroopa toetusi on naabritel kavas kasutada keskasulate haljastamiseks, teede korrastamiseks ja kultuuripärandi talletamiseks.

Mõisaküla linn kavandab linnapea Ervin Tambergi sõnul koostööd eelkõige Ruhjaga. Kahasse küsitakse raha mõlema linna keskuse haljastamiseks. Selleks koostab Mõisaküla endale haljastusprojekti. Koostöö üksikasjad pannakse paika kohtumisel ruhjalastega.

Halliste vald kavandab koostööd Ruhjaga samuti haljastuse valdkonnas. Lisaks soovib Halliste vald koos Ruhja linna ja Naukšeni vallaga investeerida teede kordategemisse ja muuseumide rajamisse. Vallavanem Andres Rõigase ütluse kohaselt tahab omavalitsus muuseumi teha Kosksilla koolimajja, kus õppetöö eelolevast suvest kooli sulgemise tõttu lõpeb. Koolimajas ja selle õuel asuvas aidas tegutseb juba aastaid Mulgi küla muuseum, mida sisuliselt edasi arendatakse.

Eesti-Läti piiriülese koostööprogrammi eelarve on 36 miljonit eurot ehk umbes 562 miljonit krooni. Avaliku ja kolmanda sektori puhul on vajalik vähemalt 15-protsendiline, erasektori puhul vähemalt 50-protsendine omarahastamine.

Meelis Sõerd

KODUKANDIS

Lugejatega kohtus kirjanik Erik Tohvri

9. aprillil kohtus Abja raamatukogus kirjandushuvilistega viljakas vanema põlve kirjanik Erik Tohvri.

Kirjanik Erik Tohvri, kodanikunimega Hans-Erik Laansalu, kes märtsi lõpul tähistas oma 75. sünnipäeva, pajatas hubasel kohtumisõhtul esmalt oma huvipakkuvast elukäigust. Seejärel tutvustas autor oma ligi paarikümne romaani, mis enamasti põhinevad autobiograafilisel ainesel ja millest mitmed lugejate seas tänagi nõutavad, saamislugudest.

Hans Laansalu nime all on temalt varem ilmunud ka novelle ajakirjas "Looming" ja tosin kuuldemängu Eesti Raadios.

Kirjanik loosis kohtumisõhtul osalenute vahel välja ühe oma romaani eksemplari, mille õnnelikuks omanikuks sai Kamara raamatukogu juhataja Eve Raska. Pärast ühises teelauas vastas kirjanik talle esitatud küsimustele.

Kirjandus ei ole Hans-Erik Laansalu ainuke elu ja harrastus. "Ma ise pean ennast universaalseks tööriistaks, nagu taskunuga, kus on korgitõmbaja, naaskel, kruvikeeraja – midagi kõige tarvis ja midagi ei saa temaga korralikult teha. Olen oma kätega palju asju valmis teinud, televiisoreid remontinud, traktori mitte millestki valmis ehitanud," on oma viimase kümnendi lugejamenukuse poolest Raimond Kaugveriga võrreldud kirjamees tunnistanud.

Meelis Sõerd

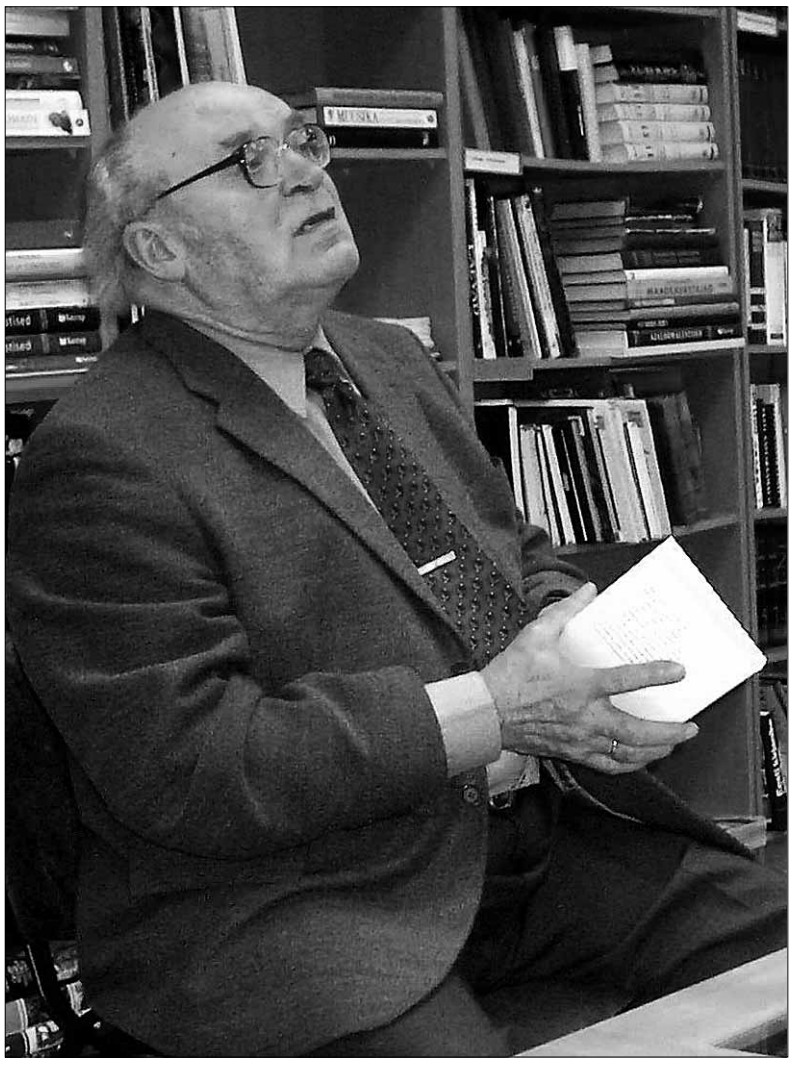

● **Kirjanik Erik Tohvri Abjas kohtumisel raamatusõpradega.**
MEELIS SÕERDI foto

● **Närvekõditav hetk Siinai mäestikus Värvilise kanjoni kõrgel äärel.** TRIINU MENNINGU foto

REISIMULJEID EGIPTUSEST

Hiljuti tekkis mul koos hea kolleegi Maretiga võimalus, nagu mõnda aega juba paljudel eestlastel, käia Egiptust avastamas.

Reis algas pühapäeval,

27. jaanuaril, mil lennuk umbes 200 inimesega Tallinnast õhku tõusis. Egiptuse liivast maad puudutasid lennukirattad 4,5 tundi hiljem.

Ümbruskonna uurimist alustasime kohe esmaspäeva hommikul. Meie hotell "Sharm Life" paiknes Naama Bay südalinnas. Kauplused, restoranid ja rand asusid kõik käe-jala ulatuses. Jõudsime Maretiga kärmelt kokkuleppele, et ainult rannas peesitamisega me ei lepi ja kõik soovitud reisid ostame kohapealt.

Nagu mõeldud, nii ka tehtud. Teisipäeva hilisõhtul olime bussis, mis viis meid Sharm El Sheikist 260 km kaugusele Siinai mäestiku ühe kõrgema mäe jalamile, kus asub Vene õigeusu klooster, mis kannab Püha Katariina nime. Mäkke hakkasime tõusma öises pimeduses. Ainsateks valgustajateks tähed, kuu ja taskulambid. Koos inimestega krõbistasid mööda kive üles ja alla ronida ka kaamelid, kes vajadusel raha eest soovijaid tipule lähemale toimetasid. Mäkketõusul oli võimalik mõne kilomeetri tagant jalgu puhata ja teed juua.

Ilm oli tuuline ja külm. Eelviimases peatuspunktis laenutasime endale külmakaitseks teki, mille all olles üritasime edasi ronida. Meie riietus oli küllalt talvine. Kuna olime mäe üllatavast jahedusest eelnevalt kuulnud, siis kulusid kodust kaasa võetud kindad, sallid ja jope marjaks ära.

2285 meetri kõrgusel

mäe tipus olime hommikul kell 6.35, lootes tervitada päikesetõusu. Kahjuks jäime kaunist päikesetõusust seekord ilma, sest ilm üllatas meid 10-kraadise pakase, lume ja vinge tuulega ning meid valdas vaid külmatunne.

Nagu tõusul, nii tuli ka laskumisel arvestada 750 libeda ja lumise kiviastmega, mis nii mõnelgi korral jala vääratama panid. Alles pärast kolmandikku laskumist hakkasid näpud sooja tundma ja õnnestus seljakotist välja tirida fotoaparaat, et teha mõned ülesvõtted mäestikust. Kokkuvõttes oli mäel käik minu jaoks kogu reisi eredamaid hetki ja vallutus iseenda jaoks.

Mõne tunni puhanud, pakkisime oma seljakotid taas ning asusime pikale bussisõidule Kairo ja püramiidide poole. Hommikuvalges tervitas meid Kairo oma mitmekordsete majade, sebivate inimeste, hulga autode ja prügirikaste tänavatega. Kustumatu mulje jättis Egiptuse muuseum, kus giid Mona jagas põhjalikku informatsiooni Egiptuse ajaloo kohta, rõhutades mitmekordselt eksponeeritavate esemete ehedust.

Samuti oli huvitav tiirutada püramiidide ja Sfinksi vahel, kuigi suurt taustinformatsiooni sellele käigule ei lisandunud. Saladuseloor püramiidide – nende valmimise, käikude ja aarete kohta jäi meie jaoks endiselt hõljuma.

Kairost jõudsime tagasi poole öö paiku. Magada jäid mõned tunnid, et asuda uuesti teele, seekord juba Värvilisse kanjonisse.

Kogu Siinai mäestik näeb välja nagu liivakiviväljad, kus on nii vanemaid kui uuemaid mägesid. Värviline kanjon jäi meist 160 kilomeetri kaugusele, millest 20 kilomeetrit tuli läbida trepis kruusateed džiibi tagaistmel.

Kanjonis läbisime viiekilomeetrise teelõigu, mis pakkus ilu, põnevust ja ronimist. Kanjoni värvid avaldusid minu jaoks alles kodus arvutis, kui fotoaparaadist pilte ümber tirisin. Veel enne, kui naasime Naama Baysse, käisime Nuweiba rannikul, kust võis üle lahe näha Saudi Araabiat.

Nii oli kulunud enamus

meie nädalast matkamisele ja reisimisele. Ilmad olid meid soosivad, sest esimene tõeline rannailm oli alles reedel. Meil oli jäänud kasutada veel laupäev, et olla rannas ja tutvuda Punase mere ja selle asunikega. Kalad toimetasid oma tegemisi suisa rannas ning korallidki on Naama Bays paari sammu kaugusel rannaliivast.

Laupäeva õhtul nautisime õhtust jalutuskäiku rannapromenaadil. See oli ka esimene soojem õhtu Egiptuses. Pühapäeva hommikul startis meie lennuk taas päikesepaistelisest Egiptusest lumetuisusesse Eestisse.

Vahva oli käia ja näha, kuid bussis kodupoole sõites tuli selline koduisu peale nagu vahest lapsena tundsin, kui kauem kodust eemal tuli olla. Võõrsil on huvitav, aga kodus on ikka kõige parem, mis sest, et vähe päikest.

Aitäh tublile ja rõõmsameelsele reisikaaslasele Maretile!

Triinu Menning

Aprill tõi pensionitõusu

1. aprillist suurenesid ligi 380 000 Eesti pensionäri sissetulekud.

Eesti majandus on olnud väga edukas ning tõusnud on palgad. Palgatõus ei peegeldunud aga piisavalt pensionides. Seda lihtsalt ei võimaldanud kehtinud pensionide indekseerimise süsteem. Pensioniindeks arvestati võrdselt pooleks tarbijahinnaindeksi kasvust ning sotsiaalmaksu laekumisest. Olukord polnud rahuldav ning seega võttis valitsus ette süsteemi muutmise.

Selle aasta algusest hakkaski kehtima uus pensionide indekseerimise süsteem. See tähendab, et 80% ulatuses sõltub pensionide arvestamise indeks laekunud sotsiaalmaksust ehk sellest, kui palju on palgad tõusnud. 20% sõltub tarbijahinna indeksi kasvust. Nüüdsest astub pensionide jätkuv tõus ühtsemat sammu palkade kasvuga riigis. Samuti suureneb edaspidi senisest rohkem pensioni baasosa. See on ainuke osa pensionist, mis on kõigile pensionisaajatele võrdne. Nii tõusevad ka kõige madalamad pensionid.

Sotsiaalmaksu laekus möödunud aastal 25,34% võrra rohkem kui 2006. aastal. Tarbijahinnaindeks kasvas eelmisel aastal 6,6% võrra.

Näited pensionide uutest suurustest

Enne, alates 1. aprillist		
Rahvapension	1573,31	1913,14
Pensioni baasosa	1373,58	1699,94
Pensioni aastahinne	54,43	65,01
Vanaduspension (staaži 15 aastat)	2190	2675
Vanaduspension (staaži 30 aastat)	3006	3650
Vanaduspension (staaži 40 aastat)	3551	4300
Vanaduspension (staaži 44 aastat)	3769	4560

Tulumaks ei söö pensionikasvu

Maksuvaba tulu suurus on aasta-aastalt kasvanud. 2008. aastal on see 27 000 krooni aastas ehk 2250 krooni kuus. Sellele lisaks on pensionäridele ette nähtud täiendav maksuvaba tulu. Sel aastal on see 36 000 krooni aastas ehk 3000 krooni kuus. Järelikult on 2008. aastal mittetöötava pensionäri kuni 5250-kroonine pension tulumaksuvaba. Ainult seda summat ületav osa maksustatakse 21-protsendilise tulumaksuga.

Samas on töötajate maksuvaba tulu määr 2008. aastal kuus 2250 krooni ja sama suur on see määr ka alampalka saavatele töötajatele.

Maksuvaba tulu suureneb aasta-aastalt – 2009. aastal on see 2500 krooni kuus, 2010. aastal 2750 krooni kuus ja 2011. aastal 3000 krooni kuus (pensionäridel siis vastavalt 5500, 5750 ja 6000 krooni) ja samal ajal väheneb tulumaksu määr igal aastal 1 protsendi võrra, olles aastal 2011 vaid 18%.

Eesseisvate aastate pensionitõusu prognoosi arvestades on nii järgmise kui ülejärgmise aasta keskmise staažiga vanaduspensionid tulumaksu vabad.

Sotsiaalministeerium

KULUPÕLETAMINE ON KEELATUD

Alates 12. märtsist on kulupõletamine kõikjal Eestis keelatud ning keelust üleastujaid ootab rahatrahv kuni 18 000 krooni, samuti tuleb kulupõlengu põhjustajal tasuda tekitatud keskkonnakahju.

Lõkkest võib kergesti kulu süttida ning seegi tegevus on ohtlik ja nõuab ettevaatlikkust. Lahtist tuld ei tohi teha hoonetele lähemal kui 15 meetrit ja metsale lähemal kui 30 meetrit. Lõkkease tuleb ümbritseda mittepõleva pinnasega ja hoida käepärast esmased tulekustutusvahendid.

Ohutusnõuete vastu eksimine võib samuti kaasa tuua suure rahalise karistuse.

Päästeamet

MÕISAKÜLA EELARVE ON 20,68 MILJONIT KROONI

Mõisaküla linna 2008. aasta eelarve suuruseks on 20,68 miljonit krooni, millest lõviosa kulutatakse hariduse heaks.

20,68 miljoni kroonisest eelarvest saab haridusvaldkond 40 protsenti. Linnapea Ervin Tambergi sõnul tehakse olulisim investeering eelmisel aastal alanud ümberehitustöödesse Mõisaküla koolimaja vanas osas. Sinna on kavas rajada poiste tööõpetuse ruumid, tüdrukute kokandusklass ja kooli garderoob. Selleks kuluvast 1,4 miljonist kroonist eraldatakse linnaeelarvest 400 000 krooni ning ülejäänu lisandub kavakohaselt projektitoetustena.

Mõisaküla uue suveaia ehitamiseks on tänavu arvestatud 2,3 miljonit krooni. Sellestki rahast tuleb 600 000 linna eelarvevahenditest ja ülejäänu projektitoetustena. Mullu lammutatud vana suveaia asemele ehitatakse uus, rajatakse ka vee- ja kanalisatsioonitorustik ning tehakse korda haljastus.

Kolmas tähtis investeering on Mõisaküla pumbajaama rekonstrueerimine, misjärel peaks vähenema linna joogivee rauasisaldus. Selleks kuluvast 842 000 kroonist katab linn ise 84 000 krooni. Ülejäänu on siingi kavas saada projektitoetustena.

Linnateede remondiks ja korrashoiuks saadakse riigilt eelarvesse 1 219 500 krooni. Tänavavalgustuse toimimise heaks kulutatakse 199 500 krooni.

Ligi 19 protsenti eelarvesummadest on ette nähtud linlaste vaba aja kultuurse sisustamise heaks ning 13,54 protsenti sotsiaalse kaitse valdkonnale. 5000 krooniga toetatakse linna noortekeskust ja puudeinimeste ühingut. Mulgi Kultuuri Selts saab 10 000 ja Mulgimaa Arenduskoda 1000 krooni. 50 000 krooni eraldatakse kirikut taastavale EELK Mõisaküla kogudusele.

Valitsussektori kuludest läheb linnavolikogule 222 000 krooni ja linnavalitsuse ülalpidamiseks 1 631 610 krooni.

Suurima tulu toob linnaeelarvesse traditsiooniliselt üksikisiku tulumaks, mida linnavolikogu prognoosib sel aastal laekuvat 6 miljonit krooni, mis on 1,5 miljonit krooni mullusest rohkem. Maamaksust kavandatakse saada tulu 140 000 krooni, linna sotsiaalasutuste majandustegevusest 1 610 200 krooni, teiste omavalitsuste haridusasutustelt 1 050 000 krooni, linnavara müügist 250 000 krooni jne.

Meelis Sõerd

● **Halliste vallavanem Andres Rõigas väljendas rahvarohkel koosolekul Õisu tuleviku suhtes optimismi.**
URMAS TUULEVESKI foto

KOHTUTI MÕISAOMANIKEGA

Kohtumisel Õisu lossis mõisaomanikega sai saalitäis õisulasi ülevaate mõisa tulevikust. Ühtlasi ilmnes mõlemapoolne huvi vastastikuse koostöö vastu.

Oksjonil riigilt Õisu mõisa ostnud ja seejärel omanikeringi laiendama asunud *SIO Investments*i omanik **Paavo Lampinen** tänas soome keeles umbes kolmveerandsadat õisulast kohtumisele tuleku eest. Ta lubas, et mõis on alati vastutulelik ruumide võimaldamisel kohalike ettevõtmiste korraldamiseks, olgu need külapeod, pulmad vms. Lisaks Lampinenile esindasid kohtumisel omanikke Kõpu vallavanem Tõnu Kiviloo ja Mulgimaa ettevõtjad Arne Lohu ning Siim Sillamaa.

Halliste vallavanem **Andres Rõigas** väljendas rahulolu, et asjad Õisus liiguvad ja et mõisa omanikud on Viljandimaa mehed. Nentides, et seoses mõisa müügiga on tekkinud uued sundüürnikud, kellele on vaja elupaigad leida, kinnitas Rõigas, et vald leiab kindlasti lahenduse.

Halliste valla aukodanik **Silvi Saar** tõdes, et kohal on saalitäis õnnelikke inimesi, sest Õisu mõis saab uue elu. Ta kutsus üles korrastama mõisnike kalmistu Morna tee äärses metsas.

Valla aukodanik **Edgar Puidet** tõstatas jaanitulepaiga küsimuse. Üldine arvamus oli, et selleks tuleks teha korda plats Õisu mõisa vanade lüpsilautade juures. Mõisaomanikud ei olnud vastu, soovides Õisu rahvaseltsilt konkreetsemat plaani ja organisaatori nime, kes asja eest veaks.

Küsimus, kas Õisu mõisa päevi ka kunagi uuesti korraldama hakatakse, jäi küll lõpliku vastuseta, kuid mõisaoksjonil *SIO Investments*i esindanud Viljandimaa Arenduskeskuse juhataja, Õisu sepikoja omanik Urmas Tuuleveski oli selleski üsna optimistlik.

Urmas Tuuleveski tutvustas rahvale ka mõisas ees ootavaid töid ja tegemisi. Muinsuskaitse nõudeid järgides paigatakse nö esmaabina katused ja parandatakse uksed-aknad, et peatada ehitiste edasine lagunemine. Mis mõisast tulevikus saab, mõeldakse üksikasjalikult läbi 2008. aasta teises pooles. Kolme aasta pärast peaks tulemused Tuuleveski sõnul juba näha olema ja mingi hoone ja tegevus end ka ise ära tasuma.

Kindlasti peab kiviktaimla-dendropark saama endise kauni ja liigirohke väljanägemise. Maja selle juures korrastatakse ning sinna asub elama tulevane pargiaednik. Samas majas oleks ka mõned toad, kus saaks majutada külalisi, kes on huvitatud mõisast või konkreetselt pargist.

Sarnase kasutuse leiab tallimaja, kus elaks aiandusköögiviljandusaednik, kes varustaks näiteks toitlustust värskete köögiviljadega. Ka seal majas võiks olla paar tuba majutuseks. Maksimaalselt püütakse säilitada kivikatuseid ja muud endisaegsele ehitusstiilile omast.

Vajab mõtlemist, kuidas kasutada mõisaaegset, kehvas seisus aednikumaja pargi serval ning väga ilusate keldritega kupjamaja järve ääres. Vana saun on eraisiku omand ja selle omanikuga loodetakse jõuda kokkuleppele, et maja sulatada mõisaansamblisse. Mõisas seatakse sisse ööpäevane valve.

"Tööd on küllaga ja me loodame väga kohalikule abile ja koostööle," lausus Urmas Tuuleveski. Tema sõnul peavad Õisu mõisa omanikud head koostööd piirkonna elanikega tähtsaks: "Unikaalse mõisaansambli võib ju restaureerida, aga inimesed annavad hoonetele ja pargile hinge."

"Olen küll algaja mesinik, kuid mesi on ikka mesi," lausus Halliste Vallavolikogu esimees **Ene Maaten**, kinkides mõisaomanikele tänuks Õisu kogukonna omaksvõtmise eest kolm liitrit mett.

Virve Kivja

MAAKONNA KOORID LAULSID KEVADKONTSERDIL

Tänavune Viljandi maakonna kooride kevadkontsert 29. märtsil, mis oli pühendatud Eesti Vabariigi juubeliaastale, tõi Halliste kiriku laulurahvast täis.

Sissejuhatuseks orelil Reet Soosaare esitatud koraali saatel rivistus kirikutäie kuulajate ette esmalt Abja kultuurimaja segakoor *Kaja.* Nii koraal kui koorilt avalauluna kõlanud "Sul olgu au" olid pühendatud Halliste kiriku taastamise eestvedajale ja esimesele taastamisjärgsele kirikuõpetajale Kalev Raavele, kelle sünnist möödus 20. märtsil 82 ja surmast 4. märtsil neli aastat. Koori juhatas Anne Mägi, solist oli teises laulus Triinu Menning.

Kaks laulu esitasid järgnevalt ka ülejäänud kontserdil osalenud koorid: Olustvere segakoor *Lehola* – dirigent Aita Tammpere, klaveril Guldzahon Jussufi, Viljandimaa Ingeri-Soome Kultuuriseltsi segakoor *Sävel* – dirigent Valli Pang, Viljandi naiskoor *Eha* – dirigent Eda Saik, Viljandi Pauluse koguduse segakoor – dirigendid Merle Reinpuu ja Külli Salumäe, Võhma segakoor *Leelo* – dirigent Mait Reimann, Viljandi segakoor *Koit* – dirigendid Allar Jakobson ja Eda Anton ning Suure-Jaani segakoor *Ilmatar* – dirigent Riina Mankin.

Kontserdi lõpul astusid kõik osalenud koorid üles ühendkoorina, solistideks Triinu Menning ja Aime Hunt, juhatasid Anne Mägi ja Agnes Kurg. Päris lõpuks kõlas ühendkoorilt Juhan Aaviku "Hoia, Jumal, Eestit". Orelil saatis Reet Soosaar, juhatas Allar Jakobson.

Lisaks kontserdile pakkus päev võimaluse koorijuhtidele kasulikuks mõttevahetuseks ning maakonna laulurahvale seltskondlikuks koosviibimiseks õhtul Abja kultuurimajas.

Meelis Sõerd

KODUKANDIS

Õpiti esmaabi andma

Täiskasvanuile mõeldud esmaabikoolitusel osalenud Abja perekluubi liikmed said Punase Risti töötajatelt vajalikke teadmisi ja omandasid praktilisi oskusi.

Väga vajalikust esmaabikoolitusest võttis osa kümme lapsevanemat, kes on Abja kultuurimaja juures tegutseva perekooli liikmed. Kõik nad said Eesti Punase Risti Viljandimaa büroo koolitajailt Merit Laanelt ja Sirje Laidmalt hea ettekujutuse esmaabist ja selle andmisest.

Lapsevanemad said tarvilikke teadmisi tegutsemiseks mitmesuguste traumade ja õnnetuste korral, sealhulgas väikelaste puhul tüüpiliselt vajaminevast esmaabist. Kahe kumminuku peal õpiti selgeks klassikaline elustamine suust suhu hingamise ja südamemassaaži abil.

"Ka mina vastse autojuhina mõistsin pärast seda koolitust, et minu teadmistest, oskustest ja õigest varustusest ei sõltu näiteks võimaliku liiklusõnnetuse korral mitte ainult teiste, vaid ka minu enda elu," tõdes õppusel osalenud kultuuritöötaja Triinu Menning.

Meelis Sõerd

Varakevad raamatukogus

Kevade hakul on Õisu raamatukogu korraldanud kaks kohalike elanike seas head vastukaja leidnud kirjanduslikku kohtumist.

Eno Raua 80. sünniaastapäeva puhul oli Õisu raamatukogus märtsikuuus mälumäng koolilastele kirjaniku loomingu tundmises. Mälumängu küsimused olid koostatud Eno Raua teoste "Kalevipoeg", "Suur Tõll" ja "Kilplased" põhjal. Teoste parimate tundjatena saavutasid esikoha Tavo Taim, Toomas Tasang ja Priit Raev võistkonnana "Oskar" 16 punktiga 30-st. Preemia kommikarbi näol teenisid ära kõik kolm osalenud võistkonda.

Aprilli algul kohtusid õisulased raamatukogus Viljandimaa luuleklubi "Valguseoks" liikmetega. Oma loomingut esitasid klubi liikmed Veronika Ariva, Lev Konovalov, Antu Ott, Mari Karilaid, Jüri Tamtik ja 86-aastane nooruslik Hilda Kaljula. Viimane tegi seda ka lauldes.

Kohale oli tulnud ka arvukalt kohalikke luulesõpru. Pärast veedeti aega vestlusringis ühises kohvilauas, kus osales ka luuleklubi ajalugu meenutanud literaat Ülo Alo Võsar.

Mari-Liis Eevel

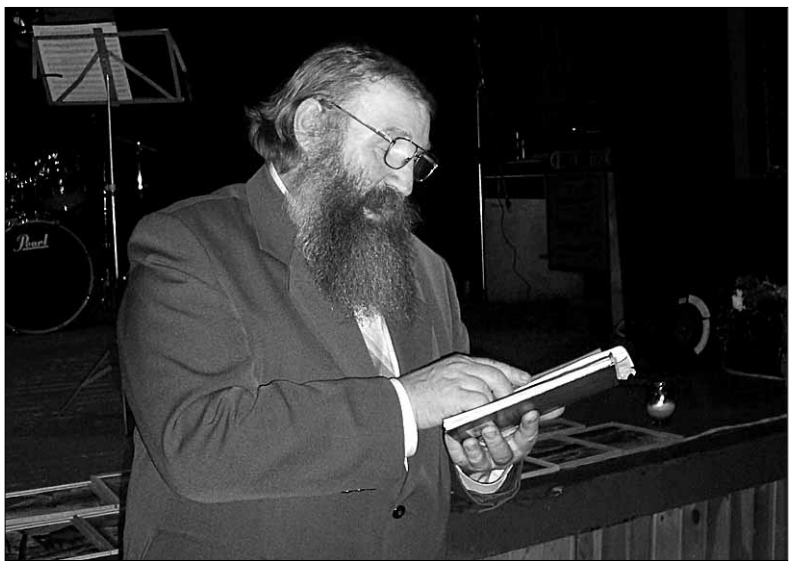

● **Oma luulet luges ka endine õisulane Jüri Tamtik.**
MEELIS SÕERDI foto

Tähistati lasteraamatupäeva

Lasteraamatupäevale pühendatud ülemaakonnalisel viktoriinil Viljandis esinesid tublilt Abja Gümnaasiumi algastme õpilased.

Abja Gümnaasiumi esindasid neljanda klassi õpilased Hanna-Kaari Patune, Kristjan Lääts, Laura Kesti ja Silver Kask. Viktoriinis, mille küsimused olid kirjanik Eno Raua loomingust, kogusid nad 21 punkti. Parima tulemuse saavutas 30 punkti kogunud Viljandi Maagümnaasiumi võistkond.

Õpilaste osalemine viktoriinil sai teoks Abja Gümnaasiumi ja raamatukogu koostöös.

Ingrit Porkanen

Kevadvaheaeg pakkus põnevust

Märtsikuisel koolivaheajal korraldasid Abja ja Kamara noortetuba Abja valla koolinoortele huvitava loodusmatka ja seiklusliku *paintball*'i võistluse.

Ligi paarkümmend õpilast käis kevadvaheajal matkal, mis kulges Abjast mööda vana metsateed Kariste järve äärde välja ja tagasi. Matka juhi, Abja Maaturismi infopunkti juhataja Tuuli Jõesaare sõnul kuuldi teekonnal tihaselaulu, nähti mõnetunnisel teekonnal kuklasepesi, kooreüraskite, oravate, kobraste ja põtrade elutegevuse jälgi. Õpilased esitasid aktiivselt küsimusi ja rääkisid oma varasematest kokkupuudetest metsloomadega.

Hasarti pakkus ligi paarikümnele osalejale, kelle seas nii õppureid kui teisi valla noori, Abja koolimaja läheduses Kahvrimäel teoks saanud võistlus *paintball*'is. Mängu mõte oli, et vastasleeri võitlejate püssidest värvikuulidega pihta saamata tuli nende tagalast tuua ära lipp. Puhkepausidel pakkusid kosutust pirukad, saiad ja limonaad.

Ürituse korraldasid valla noorsootöötaja Maie Bratka ja Abja noortetoa juhendaja Eveli Allik. Mängu juhendas vajalikud kombinesoonid, kiivrid ja püssid laenutanud Viljandimaa Noortekeskuse töötaja Taavi Jaadla. Korraldajate sõnul ei jää esimene *paintball*'ilahing Abjas kindlasti viimaseks.

Meelis Sõerd

VILJATUSRAVI MUUTUB KÄTTESAADAVAMAKS

Sotsiaalministeerium saatis hiljuti valitsusse eelnõu, millega kunstlik viljastamine oleks senisest mitmeid kordi odavam.

Selleks, et viljatusravi oleks kättesaadavam, hakatakse hüvitama lisaks senisele ravimihüvitisele ka viljastamise protseduuriga seotud kulusid. Edaspidi maksaks inimene ise vaid omaosaluse ravimite eest, mis on kehavälise viljastamisega seotud ja haigekassa loetelus.

Ka protseduuride arv ei ole enam piiratud. Seni maksab patsient kehavälise viljastamise puhul omaosalust 30% ning protseduuriga seotud ravimite omaosaluse. Protseduuride arv on piiratud kolmega.

Sotsiaalminister Maret Maripuu sõnul on Eestis palju paare, kes tahaksid last saada, kuid meditsiinilisel põhjusel ei ole see võimalik. Nüüd tehakse see neile kättesaadavamaks. "Eestile on vaja, et sünniks palju lapsi ning et iga laps oleks oodatud," ütles minister. "Soovime muuta viljatusravi kättesaadavamaks kõigile abivajajatele, et oma lapse üle saaksid rõõmustada võimalikult paljud pered."

2007. aastal sündis kunstliku viljastamise abil üle 300 lapse. Viljatusravi toetades võiks neid lapsi olla kuni 500.

Samuti on plaanis teha erinevaid uuringuid viljatuse ennetamiseks. Kavas on uuringud sugulisel teel levivate haiguste leviku ning viljatuse ulatuse kaardistamiseks. Samuti hakatakse uurima kunstliku viljastamise teel sündinud laste tervist.

Viljatusravi toetamiseks on tänavu riigieelarvest eraldatud 100 miljonit krooni kehavälise viljastamise protseduurideks ja ravimihüvitisteks.

Eli Lilles

Tõstmine

Maaspordiliidu *Jõud* meistrivõistlustel tõstmises Türil tuli kehakaalus kuni 56 kg hõbemedalile Mõisaküla spordiseltsi *Ülo* tõstja Indrek Jürise kogusummaga 125 kg.

Kehakaalus kuni 69 kg jäi pronksmedalist vaid 1 kg puudu teisel mõisakülalasel Fred Uudikul, kes summaga 173 kg jäi viiendaks.

Viljandimaa võistkondlikku kolmandasse kohta andsid oma panuse Mõisaküla noortõstjaist veel Reivo Keng ja Henry Rebane.

Enn Raieste

Jõutõstmine

Halliste valla sportlased esinesid edukalt 1. märtsil maakonna jõutõstmise meistrivõistlustel.

Maakonna meistriks tulid Arvo Kaljapulk, Neemo Kull ja Kristine Volens, noortemeistriks Aigar Jürise. Noorte arvestuses saavutasid teise koha Lembitu Lükk ja Toomas Tasang ning kolmanda koha Rivo Taim ja Oliver Ojaste.

Klubidest võitis SK Halliste ja koolide arvestuses saavutas Halliste Põhikool teise koha. **Vello Aus**

Teeme tervisesporti

Kampaania "Vallarahvas liikuma" raames on kõik oma tervisest hoolivad noored ja vanad oodatud:

• 23. aprillil kell 19 **tervisepäevale** Mõisaküla kesklinnas (info: Hille Jersolav, tel 5563 1657).

• 4. mail kella 10–14 **matkapäevale** Õisu Põrguoru matkarajal (info: Tiiu Helimets, tel 5691 4191);

• 11. mail kell 12 – **rattamatkale** mööda vana raudteetammi Abjast Viljandi suunas ja tagasi (info: Mikola Misjuk, tel 5341 5281, Triinu Menning, tel 5635 2803).

KOGUME KETTAID!

EESTI SPORDIMUUSEUM

Eesti Spordimuuseum palub abi!

Eesti Spordimuuseumis avab jaanipäeva paiku uksed meie kergejõustiku tänasele paraadalale – kettaheitele – pühendatud näitus.

Näituse paremaks õnnestumiseks vajatakse muuseumis spordisõprade abi.

Nimelt on kavas eksponeerida võimalikult palju ja võimalikult erinevaid kettaid. Seega, head spordisõbrad, kellel on tallel mõni vana või uuem või muudmoodi põnev heitevahend, saab seda nüüd avalikkusele esitleda. Sealjuures on tähtsad ka konkreetsete ketastega seonduvad lood. Iga eksponeeritav heitevahend saab ära rääkida oma loo – kes seda on kasutanud, kuidas ketas saadi, õnnestumised, äpardused jne. Kettad võivad olla ka omavalmistatud või katkised, samuti võib muuseumile pakkuda muid esemeid, mida on kettaheiteks kasutatud.

Kettakogumise kampaania kestab 31. maini 2008. Kellel asja vastu huvi, saab näituse tegijatega ühendust võtta telefonidel 730 0758, 53 425 200 või meili teel info@spordimuuseum.ee. Samuti võib muuseumile kirjutada aadressil: Eesti Spordimuuseum, Rüütli 15, Tartu 51007.

NB! Näitusele kaasa aitajatele kingitakse tasuta pääsmed spordimuuseumi. Ja muidugi tagastatakse kõik väljapanemiseks toodud kettad näituse lõppedes omanikele.

EMAKAKAELAVÄHK ON ENNETATAV

Emakakaelavähk on ainus vähiliik, mille tekitaja on kindlalt teada – see on inimese papilloomiviirus (HPV), mis levib peamiselt sugulisel teel.

HPV püsimisel naise organismis hakkavad toimuma rakkude haiguslikud muutused, mida naine ise ei tunne, vaid peab naistearsti juures kontrollima. Suuremal osal naistest ei põhjusta HPV olulisi kaebusi ning regresseerub iseeneslikult paari aasta jooksul. Tõsisemad tagajärjed tekivad HPV infektsiooni persisteerumisel, mis võib viia emakakaelavähi tekkimisele.

Peaaegu 70% täiskasvanutest on oma eluea jooksul nakatunud mõne HPV tüübiga. Samuti on HPV viirus seotud tupe ja häbemevähiga ning välissuguelunditel esinevate teravate kondüloomidega. Viiruse olemasolu ja tüüpi saab kindlaks määrata HPV testiga, mis on valutu protseduur ja tehakse naistearsti juures tavaläbivaatuse käigus.

Emakakaelavähk on noorte (15-kuni 44-aastaste) naiste seas surma põhjustavate pahaloomuliste kasvajate hulgas Eestis ja Euroopas teisel kohal. Ligikaudu 33 500 naisel aastas diagnoositakse Euroopas emakaelavähk ja 15 000 korral lõpeb see surmaga (40 iga päev, ligi 2 iga tund). Sadadel tuhandetel naistel diagnoositakse emakakaela-, häbeme- ja tupevähi vähieelseid seisundeid.

Emakakaelavähil on ligi 10-aastane peiteaeg, mil on võimalik seda veel edukalt ravida. Igal aastal diagnoositakse ligikaudu 170 uut emakakaelavähi juhtumit. Kurb on see, et paljud naised jõuavad arsti juurde siis, kui vähk on juba kaugele arenenud. Suremus on seetõttu kõrge. Eesti naiste vähisurmade esikohal on rinnavähk ning sellele järgnebki just emakakaelavähk.

KUIDAS END KAITSTA

Kuna ravi viiruse vastu puudub, aitab emakakaelavähki ennetada ainult korrapärane arstlik kontroll, vaktsineerimine ja vähieelsete muutuste puhul emakakaela õigeaegne ravi. Vähi ennetamiseks on oluline käia regulaarselt kord aastas naistearsti juures kontrollis.

Emakakaelavähk ei teki aasta-paariga, selle arenemiseks on vaja pikemat perioodi, õigeaegselt avastatuna on see kergesti diagnoositav ja ravitav. Vähieelsete seisundite väljaselgitamiseks tehakse emakakaelavähi sõeluuringuid – PAP-teste. PAP-testiga on võimalik hinnata, kas rakud on korras või esineb kõrvalekaldeid. Kui avastatakse haiguslikke muutusi ehk nn vähieelseid seisundeid, jälgitakse naisi tähelepanelikumalt ning arsti tuleb külastada tihedamini.

Sõeluuringu sihtrühmaks on 30–59 aastased naised. Aastal 2008 kutsutakse emakakaelavähi sõeluuringule 1978., 1973., 1968., 1963., 1958. ja 1953. aastal sündinud ravikindlustatud naised. Emakakaelavähi sõeluuring on osa Eesti riiklikust vähistrateegiast, mida rahastatakse nii riigi kui Eesti Haigekassa eelarvest. Kogu selle aasta jooksul kutsutakse eeltoodud sünniaastate naised kirjaliku kutsega uuringule elukohajärgsesse naistenõuandlasse. Sel aastal on kirjaliku kutse saajate nimekirjas üle 35 000 naise. Kui Põhjamaades osaleb sõeluuringus üle 70% naistest, siis Eestis tuli kutsutud naistest 2006. aastal uuringule vaid iga kolmas. Vähieelne seisund või vähk avastati 2006. aastal ligikaudu 6% sõeluuringul osalenud naistest.

HPV nakkust ja seega emakakaelavähi teket on juba võimalik ennetada ka tasulise vaktsineerimisega.

Lisainformatsioon: Emakakaelavähi brošüür koos ennetuse juhistega on alla laaditav Eesti Vähiliidu võrgulehelt **www.cancer.ee.**

Anne Ladva, perearst

Lapsed lustisid "Väikestel virredel"

Karksi-Nuia kultuurikeskuses toimusid 3. aprillil toredad ja tegusad "Väikesed virred" – traditsiooniliste "Viljandimaa virrede" laste folkloorirühmade kokkusaamine.

Tervitussõnad ütles Viljandimaa rahvakultuuri eestvedaja ja ürituse korraldaja Anneli Arraste ning kutsus kõiki ühiselt "Sabatantsu" tantsima. Kauaaegne tantsuõpetaja Lille-Astra Arraste selgitas lastele, mis on üldse folkloor ehk pärimus. Temale on õpetanud tantse, laule, laulumänge ema ning, et need ei ununeks, on ta õpetanud need omakorda edasi oma tütardele ning see ongi pärimus. Illustreerivalt saatis ta oma sõle edasi osalejate kätte.

Tallinna Ülikooli õppejõud ja Lille-Astra Arraste tütar Angela Arraste täiendas jutustust meenutustega oma lapsepõlvest, oma vanaemast. Eriti värvikalt kirjeldas ta oma karjaskäimist.

Osavõtjaid oli Viljandi Huvikeskusest, Holstre Põhikoolist, Karksi-Nuia lasteaiast ja Karksi-Nuia Gümnaasiumist ning Halliste Põhikooli folkloorirühm "Karikakar".

Pärast üksteise tervitamist tegutsesid virrelised erinevates töötubades. Sai teha ka maitsvat kamakäkki ja see ise ära süüa. Kultuuriakadeemia tudengid tutvustasid omatehtud jauramit ja muid rütmipille ja mängisid mänge. Võimalik oli maalida kivile, teha oma peremärk ja punuda paela. Kõhutäiteks pakuti mulgi putru.

Anneli Arraste sõnul saavad hästi korda läinud "Väikesed virred" traditsiooniks. **Milvi Kull**

Noorgiidid osalesid võistlusel

Tallinnas toimunud noorgiidide võistlusel osales teiste seas tublilt kaks Abja Gümnaasiumi õpilast.

Tallinnas Nõmme Noortemajas 11.–12. aprillini toimunud üleriigilisel noorgiidide võistlusel said tublilt esinenud Abja Gümnaasiumi IX klassi õpilased Grete Raagmets ja Nele Kondas õiguse osaleda koos juhendaja Sirje Ristiga augustikuus preemiareisil endisele Liivimaale, sealhulgas Riia linna.

Grete Raagmetsa referaadi teema oli "Abja-Paluoja miljööväärtuslik peatänav". Vähem kui kilomeetri pikkune miljööväärtuslik tänavalõik, kus asub palju huvitavaid eri ajajärkudest maju, algab mulgi mehe kuju juurest ja lõpeb Vikerkaare poe – endise Sõrmuse apteegi juures. Sirje Ristile teadaolevalt on Keskkonnaministeerium valinud Abja-Paluoja peatänava miljööväärtuslike tänavate hulka 2001. aastal.

Halliste vallast pärit Nele Kondas tutvustas oma referaadis koduvallas kulgevale lühikesele matkamarsruudile jäävaid vaatamisväärsusi. Nendeks on Halliste kirik, koolimaja ja kalmistu ning neist veidi kaugemale jääv riigivanem Friedrich Akeli mälestuskivi.

Algatus osaleda tuli Sirje Risti sõnul noorte endi poolt. Grete Raagmetsale on tema ajalooõpetaja juba teinud ettepaneku, et ta viiks ühe klassi oma marsruudil ekskursioonile, mis oleks noorgiidile heaks praktikaks.

Meelis Sõerd

Hambaravihüvitis laieneb ka töövõimetuspensionäridele

Vabariigi valitsuses 10. aprillil heaks kiidetud seaduseelnõu vastuvõtmisel laiendatakse hambaproteesihüvitise saajate ringi – hambaproteesidele kuluvat summat hakatakse hüvitama ka töövõimetuspensionäridele. Praegu saavad hüvitist riiklikud vanaduspensionärid ja üle 63 aastased.

Vastavad summad on olemas Eesti Haigekassa 2008. aasta eelarves: töövõimetuspensionäride hambaproteesi hüvitistele kulub täiendavalt 80 miljonit krooni aastas.

Sotsiaalministeerium

ÕNNITLEME MAIKUU EAKAID HÄLLILAPSI!

MAIA PATUNE
ANNA-MARIE SEPP
ALIDE TAMMOJA
ALIIDE PETERMANN
HELMI KURNAU
MIHHAIL KOVALJOV
HEINO BAUMAN
MAIMU PÄÄSUKE
HELJU KALAM
LAINE PÄRN
ELVI RAUD
LEHTE-MARIANNE LINT
ROBERT KARPA
LEMBIT TIIDU
SALME-ROSALIE RAUD
ÕILME-AMANDA KAMPUS
PEETER TALU
HEINO LAENESTE
LEMBIT PINT
Abja Vallavalitsus

EDUARD ADRAD
HILJA KUNINGAS
SILVIA SALMISTO
HELJU VAARPUU
VELLO STAALFELDT
Halliste Vallavalitsus

EDGAR NÄRIPÄ
MIHKEL VILI
META LUITE
ALEKSANDRA DENISSEVITŠ
VELTA-SILVIJA JÄRV
HELVE KALDE
LINDA TISLER
ERICH POST
Mõisaküla Linnavalitsus

LUULE-EHA SULTS
70
Õnnitleme juubeli puhul!
Kolleegid Mõisaküla Koolist

HEIKI ALP
60
Palju õnne!
Elle ja Ants

ÕNNITLEME LAPSE SÜNNI PUHUL!

ANNIKA ALLESE ja MEELIS POOM – 19. märtsil sündis poeg SEPO.
LEILI VIINAPUU ja ERO MALMRE – 29. märtsil sündis poeg ALO.
Halliste Vallavalitsus

ABJA KULTUURIMAJAS

23. IV kell 18 stardib kultuurimaja juurest **jüriööjooks** • 24. IV kell 17 **eakate klubi "Meelespea"** pidu • 27. IV kell 16 kino – **film "Horton"** • 29. IV kell 9 **doonoripäev** • 11. V kell 11 **emadepäeva** tähistamine. Kell 12 **tervisespordipäev** • 13. V kell 14 **murdekeele koolitus** täiskasvanutele • 15. V kell 19 kino – **film "10 000 eKr."** • 29. V kell 17 **klubi "Meelespea"** pidu • 29. V – 1. VI **laste kevadpäevad**. Info kultuurimaja kodulehelt www.abjakultuurimaja.ee ja tel 436 0055 või 5635 2803.

HALLISTE RAHVAMAJAS

11. V kell 12 **emadepäevakontsert**. Esinevad pühapäevakooli ja Abja Muusikakooli õpilased ja rahvamaja lasteringid. Info tel 5256 049.

KAARLI RAHVAMAJAS

9. V kell 16 **Halliste valla pensionäride pidu**. Jälgige reklaami! Info tel 5347 1393.

MÕISAKÜLA KULTUURIMAJAS

22. IV kella 9-10.30 **doonoripäev**. Doonorile toidupakk • 11. V kell 13 **emadepäevakontsert** • 17. V kell 19 **disko** • 1. VI kell 12 **tervisespordipäev** sarjas "Linnarahvas liikuma" 8. VI koolimaja õues **"Memme-taadi suvepidu"**. Info tel 436 4108 ja 5648 6315.

UUE-KARISTE RAHVAMAJAS

23. IV kell 12 **Uue-Kariste käsitööringi 35. aastapäeva** tähistamine. Oodatud on ka kõik endised ringi liikmed. Info tel 5344 8905.

• Abja Kultuurimaja ja Mulgi Kultuuri Instituudi **laste mulgimurdeliste muinasjuttude võistlusele** saab esitada lugusid Abja kultuurimajja (käsikirjas või meiliaadressil abjakultuurimaja@hot.ee) **30. aprillini**. Töödele lisada ees- ja perekonnanimi, vanus ja kodune aadress.

• **Abja kultuurimaja ootab** kõigilt lahketelt inimestelt **fotosid** enda, oma vanemate või vanavanemate **lapsepõlvest**. Pildil kujutatud lapsed võiksid olla vanuses 1–6 aastat. Emadepäeval oleks siis kõigil võimalus vaadata väljapanekut teemal "Lapsed läbi aegade". Info tel 5635 2803.

• Abja ja Kamara noortetuba kuulutavad välja **esseevõistluse**, mille teemad on **"Mõjuainete mõju tervisele"**, "**Suitsetamine ja alkoholism"** ja **"Suitsetamine kui sõltuvushaigus"**. Essee tuua Abja või Kamara noortetuppa või esitada meiliaadressile noortetuba@abja.ee või kamarant@abja.ee. Esseede esitamise tähtaeg on **16. mai 2008**. Huvitavamad esseed avaldame kohalikus lehes. Parimatele auhinnad!

• **Abja ja Kamara** noortetuba kuulutavad välja **noortetubade logokonkursi**. Logo tuua Abja või Kamara noortetuppa või saata e-posti aadressile noortetuba@abja.ee või kamarant@abja.ee. Logokonkursi tähtaeg on **31. mai 2008**. Parimale logomeistrile auhind!

• Avatud on **Abja Muusikakooli koduleheküig.** Sinna pääseb Abja valla koduleheküljelt www.abja.ee.

• Laupäeval, 10. mail kella 9–16 toimub **Abja-Paluoja linnas** Tiigi tänaval **LEHEKUULAAT**. Kohal kauplejad üle Eesti. Tulge laadale kogu perega! Info tel 5805 0167.

• Karksi-Nuias Rahumäe 2a I korrusel on avatud uus **Illika juuksurisalong.** Teenused: naiste, meeste ja laste juukselõikus, juuste värvimine, lokkide ja keemiliste lokkide ning piduliku soengu tegemine, juuste sirgendamine ja juuksepikenduste paigaldamine, kuuma kääri lõikus.

Salong on avatud: **esmaspäevast reedeni kella 9–18 ja laupäeval kella 9–16**. Info ja registreerimine telefonil **5249 885**.

• **Müüa** 4-toaline keskküttega **korter** Karksi-Nuias. Tel 5135 871.

• **Teeme üldehitustöid** (2 ehitusmeest). Hinnad soodsad. Tel 5657 1643.

• Aasta ringi **müüa** saetud ja lõhutud tooreid ja metsakuivi **küttepuid**. Kojuvedu. Tel 5665 7208.

• **Sõiduautode rehvitööd** ja **rehvide müük** Karksi-Nuias Lõuna tn 2. Tel 514 3146.

MÄLESTAME

INNO MUST
17. X 1949 – 18. III 2008

HEITI-JOHANNES TAIM
14. XII 1930 – 24. III 2008
Abja Vallavalitsus

VOLDEMAR PETROV
29. III 1941 – 6. III 2008

EDUARD LAPP
22. VIII 1952 – 26. III 2008
Halliste Vallavalitsus

NIKOLAI HRABRÕI
12. XI 1939 – 31. III 2008

ENDLA SAPAS
16. VI 1939 – 8. IV 2008
Mõisaküla Linnavalitsus

Kolme omavalitsuse infoleht ilmub kord kuus. **Toimetaja Meelis Sõerd** (Sarja tee 18, Veskimäe k 69404 Abja-Paluoja Postkontor, tel Abja vallamajas 435 4792, kodus 436 0030, EMT 5395 7842, e-mail: meelis@abja.ee).